

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (Ν. 4557/2018)

1. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

- **Μετατροπή ή μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει** ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα (π.χ. τρομοκρατία, ναρκωτικά, δωροδοκία, απάτη, σωματεμπορία, λαθρεμπορία, φοροδιαφυγή)
- **Απόκρυψη ή συγκάλυψη της αλήθειας** αναφορικά με τη φύση, προέλευση και διάθεση περιουσίας **εν γνώσει** του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα
- **Απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας εν γνώσει**, κατά το χρόνο κτήσης, ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα
- **Χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα** με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες

2. Στάδια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Στάδιο τοποθέτησης: Το ρευστό χρήμα διοχετεύεται και αναμειγνύεται με νόμιμα κεφάλαια ή απλά κατατίθεται σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Με την ολοκλήρωση της φάσης αυτής τα έσοδα των εγκληματικών ενεργειών δεν έχουν πλέον μορφή ρευστού χρήματος.

Στάδιο διαστρωμάτωσης: Στόχος σε αυτό το στάδιο είναι η απόκρυψη της εγκληματικής προέλευσης των προϊόντων. Τα χρήματα μεταφέρονται και διαιρούνται συχνά μεταξύ τραπεζικών λογαριασμών χωρών, ατόμων ή εταιρειών

2. Στάδια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Στάδιο ενσωμάτωσης:

A) Δικαιολόγηση: Δημιουργία μιας φαινομενικά νόμιμης προέλευσης των προϊόντων παράνομης δραστηριότητας π.χ. αγορά και πώληση ακίνητης περιουσίας, επινόηση κερδών από τυχερά παίγνια, κληρονομίες κ.λ.π., υποτιμολόγηση, υπεριμολόγηση

B) Επένδυση: Χρήση προϊόντων παράνομης δραστηριότητας για ίδιο όφελος, π.χ. κατανάλωση (τρόπος ζωής, κοσμήματα, οχήματα) και επένδυση (π.χ. ακίνητη περιουσία, αξιόγραφα, χρηματοδότηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων)

3. Περιπτώσεις εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας (ΠΟΛ.1204/2018)

α) Σύναψη επιχειρηματικής σχέσης

β) Περιστασιακή συναλλαγή ≥ 15.000 ευρώ

γ) Υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή

δ) Αμφιβολίες για την ακρίβεια και επάρκεια των στοιχείων πιστοποίησης του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου

4. Μέτρα δέουσας επιμέλειας (ΠΟΛ.1200/2018 & ΠΟΛ.1204/2018)

- α) Εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη, πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής**
- β) Εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου**
- γ) Αξιολόγηση και ανάλογα με την περίπτωση τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και τον σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης**
- δ) Άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά την επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής**

4. Μέτρα δέουσας επιμέλειας (ΠΟΛ.1200/2018 & ΠΟΛ.1204/2018)

ε) Τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών

στ) Άρνηση σύναψης της συναλλαγής σε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη

Η συγκεκριμένη υποχρέωση **δεν εφαρμόζεται**, από λογιστές–φοροτεχνικούς συμβούλους στις περιπτώσεις μόνο που τα εν λόγω πρόσωπα εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών αναφορικά με την κίνηση ή αποφυγή τέτοιων διαδικασιών

5. Βαθμός κινδύνου

Ο βαθμός κινδύνου εξαρτάται από τα κάτωθι:

- α) Επαγγελματική δραστηριότητα
- β) Οικονομικό μέγεθος του πελάτη
- γ) Σκοπός της επιχειρηματικής σχέσης
- δ) Τύπος, την συχνότητα και αξία των διενεργούμενων συναλλαγών
- ε) Προέλευση και προορισμός των κεφαλαίων

6. Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια (ΠΟΛ.1204/2018)

- α) **Επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου** μετά τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης και αφού οι συναλλαγές του πελάτη υπερβούν κάποιο εύλογο ποσοτικό όριο
- β) **Μείωση της συχνότητας της επικαιροποίησης στοιχείων** του οικονομικού προφίλ του πελάτη
- γ) **Μείωση του βαθμού παρακολούθησης της συναλλακτικής δραστηριότητας** του πελάτη βάσει εύλογου ποσοτικού ορίου και
- δ) **Μη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων** για τον σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης όταν αυτή τεκμαίρεται από τον τύπο των διεξαγόμενων συναλλαγών

7. Αυξημένη δέουσα επιμέλεια (ΠΟΛ.1204/2018)

α) Συναλλαγές με πελάτες τρίτων χωρών

β) Πολύπλοκες και ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές χωρίς προφανή οικονομικό σκοπό ή νόμιμο σκοπό

γ) Συναλλαγές με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (ενδεικτικά: αρχηγοί κρατών, υπουργοί, δικαστές, πρέσβεις, μέλη Δ.Σ. τραπεζών), τα μέλη της οικογένειας και τους στενούς συνεργάτες αυτών

8. Πραγματικός Δικαιούχος

Ορισμός:

Το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα.

α) Ένδειξη άμεσου ελέγχου: κατοχή ποσοστού μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από φυσικό πρόσωπο

β) Ένδειξη έμμεσου ελέγχου: κατοχή ποσοστού μετοχών ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ή από περισσότερες εταιρείες που ελέγχονται από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα

(Σε περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα να μπορεί να εξακριβωθεί μπορούν να θεωρηθούν τα ανώτερα διοικητικά στελέχη ως πραγματικοί δικαιούχοι.)

9. Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΟΛ.1201/2018)

- α) Σύσταση Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων στη Γ.Γ.Π.Σ.
- β) Υποχρέωση των νομικών προσώπων & νομικών οντοτήτων με καταστατική έδρα στην Ελλάδα 1) να τηρούν σε **ειδικό μητρώο στην έδρα τους** τα στοιχεία των πραγματικών τους δικαιούχων τους και 2) να τα χορηγούν στα υπόχρεα πρόσωπα όταν αυτά λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας
- γ) Υποχρέωση καταχώρησης των ειδικών μητρώων στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων εντός εξήντα (60) ημερών από την έναρξη λειτουργίας του

9. Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (ΠΟΛ.1201/2018)

δ) Κυρώσεις σε περίπτωση μη καταχώρησης:

- 1) Δέσμευση χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας,**
- 2) Πρόστιμο ύψους 10.000 ευρώ**

ε) Πρόσβαση στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων, έχουν μεταξύ άλλων, τα υπόχρεα πρόσωπα αποκλειστικά στο πλαίσιο της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας

στ) Με την πρόσβαση στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων δεν εξαντλείται η υποχρέωσή αναφορικά με την επαλήθευση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου

10. Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

α) Άμεση ενημέρωση όταν υπάρχει σοβαρή ένδειξη ή υποψία ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

β) Παροχή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών και στοιχείων σε κάθε αρμόδια αρχή

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις **δεν εφαρμόζονται** από λογιστές – φοροτεχνικούς συμβούλους στις **περιπτώσεις μόνο που** τα εν λόγω πρόσωπα εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης των πελατών τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών αναφορικά με την κίνηση ή αποφυγή τέτοιων διαδικασιών.

11. Απαγόρευση γνωστοποίησης

- **Καθήκον εχεμύθειας:** Απαγόρευση γνωστοποίησης στον πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάσθηκαν ή θα διαβιβασθούν αρμοδίως πληροφορίες ή ότι διεξάγεται έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
- Απόπειρα αποτροπής του πελάτη να εμπλακεί σε εγκληματική δραστηριότητα **δεν συνιστά γνωστοποίηση.**

12. Φύλαξη αρχείων και στοιχείων και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

- Έγγραφα και πληροφορίες εφαρμογής μέτρων συνήθους δέουσας επιμέλειας (πιστοποίηση και επαλήθευση της ταυτότητας των πελατών και των πραγματικών δικαιούχων)
- Πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών
- Στοιχεία επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας πελατών που αποδεικνύουν τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων προς τις εκ του νόμου υποχρεώσεις τους
 - **Φύλαξη εντός διαστήματος πέντε (5) ετών μετά το τέλος της σχέσης με τον πελάτη**
 - Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με σκοπό την πρόληψη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες θεωρείται **ζήτημα δημόσιου συμφέροντος**

13. Εσωτερικές διαδικασίες

- Αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων
- Μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο
- Υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή,
- Τήρηση αρχείου
- Ορισμός υπευθύνου σε επίπεδο διοίκησης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και τον έλεγχο καταλληλότητας των εργαζομένων
- Συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών

14. Ποινικές Κυρώσεις

Φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη, σε περιπτώσεις:

- α)** Παράλειψης αναφοράς ύποπτης ή ασυνήθους συναλλαγής
- β)** Παρουσίασης ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων

15. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος νομικών προσώπων ή οντοτήτων

- 1) Πρόστιμο σε βάρος του νομικού προσώπου ή της οντότητας μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ
- 2) Πρόστιμο σε βάρος των μελών Δ.Σ., του Διευθύνοντος Συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ
- 3) Απομάκρυνση των ανωτέρω προσώπων από τη θέση τους
- 4) Δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το νομικό πρόσωπο ή την οντότητα και την φύση της παράβασης
- 5) Οριστική απαγόρευση άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας
- 6) Οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου ή της οντότητας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας

16. Διοικητικές κυρώσεις σε βάρος φυσικών προσώπων

- 1) Πρόστιμο μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ
- 2) Δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το φυσικό πρόσωπο και την φύση της παράβασης
- 3) Οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας

Οι αποφάσεις επιβολής των κυρώσεων **δημοσιεύονται**, όταν γίνουν αμετάκλητες, με ανάρτησή τους για χρονικό διάστημα πέντε ετών **στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας εποπτικής αρχής**

17. Ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές

- Απροθυμία πελάτη να προσκομίσει κατά τη σύναψη της συναλλαγής τα προβλεπόμενα έγγραφα επαλήθευσης της ταυτότητάς του
- Εκπρόσωπος νομικού προσώπου που επιχειρεί να πραγματοποιήσει συναλλαγή για λογαριασμό του νομικού προσώπου, αρνείται να δώσει τα προβλεπόμενα έγγραφα πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας του νομικού προσώπου
- Επιμονή του πελάτη για διενέργεια και πληρωμή σε μετρητά συναλλαγών μεγάλης αξίας
- Χρησιμοποιείται προσωπικός λογαριασμός του ιδιοκτήτη ή του υπαλλήλου εταιρείας, αντί του εταιρικού λογαριασμού, για τη διενέργεια συναλλαγών της εταιρείας, με σκοπό την απόκρυψη πωλήσεων ή άλλων εταιρικών γεγονότων

17. Ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές

- Πραγματοποιούνται αγορές αγαθών μεγάλης αξίας, όπως σκαφών αναψυχής, πολυτελών αυτοκινήτων ή έργων τέχνης, από πρόσωπα εγκατεστημένα σε περιοχή εξωχώριων δραστηριοτήτων ή χώρα χαμηλής φορολογίας, των οποίων ο πραγματικός δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο με δηλούμενο εισόδημα που δεν δικαιολογεί τις αγορές αυτές
- Δικηγόρος φέρεται να χρησιμοποιεί προσωπικούς του λογαριασμούς για συναλλαγές φυσικών ή νομικών προσώπων που εκπροσωπεί
- Ασυνήθης νευρικότητα στη συμπεριφορά προσώπων κατά τη διεξαγωγή συναλλαγής

17. Ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές

- Επαναλαμβανόμενες όμοιες συναλλαγές για ποσά λίγο κάτω από το ελάχιστο όριο, για το οποίο απαιτείται εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας
- Συχνή αλλαγή διεύθυνσης του πελάτη που δεν δικαιολογείται από την επαγγελματική του δραστηριότητα
- Περιπτώσεις πελατών, των οποίων αλλάζει συνεχώς η εμφάνισή και η συμπεριφορά, υποδηλώνοντας αλλαγή του βιοτικού τους επιπέδου
- Το τηλέφωνο του σπιτιού ή της επιχείρησης του πελάτη είναι απενεργοποιημένο

17. Ασυνήθεις ή ύποπτες συναλλαγές

- Η ύπαρξη υπόνοιας ή η διαπίστωση ίδρυσης εικονικών επιχειρήσεων από τον πελάτη
- Αγοραπωλησία ακινήτου εμφανίζεται να έχει πραγματοποιηθεί χωρίς να έχει τηρηθεί ο απαιτούμενος από το νόμο τύπος, π.χ. με ιδιωτικό συμφωνητικό
- Από τα στοιχεία του ακινήτου που αναφέρονται στο συμβόλαιο μεταβίβασης προκύπτει ότι το ακίνητο έχει περιέλθει στην κυριότητα του πωλητή πολύ πρόσφατα (διαδοχικές αγοραπωλησίες ακινήτων)

Ολοκλήρωση Παρουσίασης

Ευχαριστούμε για
την Προσοχή σας

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων